

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2 — 4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1 — 2.

WARUNKI PRZEMERATY: Rocznie — 36 mk., półrocznie — 15 mk., kwartalnie — 7 mk. 50 fen., miesięcznie — 2 mk. 50 fen. Łączenie z przesyłką pocztową i odnośzeniem do domu.

GENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz petiitowy — 40 fen., nekrologi wiersz — 80 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do g. 4 po poł. Po godz. 4 nekrologi i inne niedzielnice zwińk zawiadomienia przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) 24 T

Numer pojedynczy 7 kop. = 14 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

INŻYNIER

MARJAN LUTOSŁAWSKI

rozstrzelany w Moskwie w bieżącym miesiącu w wieku lat 45. Osierocił żonę i czworo dzieci.

Nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy odbędzie się dziś, 14 września, o g. 9 rano w kaplicy nowobudującego się kościoła Serca Jezusowego przy ul. Tombakowej (obok W. Pohulanki).

O czym zawiadamia

Komitet budowy kościoła Serca Jezusowego.

HAAGA (11 bm. Tel. pryw.) — Jak donoszą z Londynu wśród wojak amerykańskich, znajdujących się we Francji, jest 10 pułków kolejowych, liczących 50,000 ludzi. 30,000 ludzi stale pracuje nad budową nowych lłaji kolejowych poza frontem.

ZURYCH (12 bm. Tel. pryw.) — Gazety londyńskie ogłaszają tekst angielsko - amerykańskiej konwencji wojskowej, na mocy której istnieje dla obywateli obu państw wzajemny obowiązek służby wojskowej. Wobec tego obywatele Stanów Zjednoczonych, zamieszkali w Anglii, są tak samo obowiązani do służby wojskowej, jak i Anglicy.

KONSTANTYNOPOL (10 bm. T. pr.) — Według nadeszłych do tutejszych kół gruzińskich pewnych wiadomości: patriarcha Gruzji, Kyrion II, który od niejakiego czasu przebywał na letniem mieszkaniu w klasztorze pod Tyflisem, został zamordowany przez nieznanego sprawcę.

KONSTANTYNOPOL (9 bm. WTB.) Emir Mekki przybył do Konstantynopola w celu złożenia holdu i życzeń. Został on przyjęty przez sultana.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwateragłówna 13 września
FRONT ZACHODNI.

Grupy wojsk następcy tronu ks. Rupprechta i gen. v. Böhma.

W pobliżu oraz na północo-wschód od Bixschoute przeprowadziliśmy pomyślnie małe przedsięwzięcia. Pomiędzy Ypern a Armentieres odparto nieprzyjacielskie natarcia wywiadowcze. Atak częściowy na południo-zachód od Fleubaix i silniejsze posunięcie się Francuzów na północo zachód od Hulluch — odparliśmy.

Pomiędzy drogami, wiodącymi z Arras i Peronne do Cambrai nieprzyjaciel dokonał wczoraj rano nowych ataków pod silną osłoną ogniową. Odparto je z ciężkimi stratami nieprzyjaciela. Dobrze kierowany ogień artylerji szczególnie się przyczynił do pomyślnego odparcia. Nasza piechota odrzuciła w kontrataku z powrotem Anglików tam gdzie oni się do naszych linii wdarli. Havrincourt pozostało w ręku nieprzyjaciela. Wieczorem odparto pomiędzy Moenores a Gouzeaucourt nowe ataki przeciwnika.

Grupa wojsk niemieckie-go następcy tronu.

Pomiędzy Ailetą a Aisną walka artylerji wzmożła się tylko chwilowo. Pomniejsze utarczki piechoty. W Szampanii wojska szturmowe przeprowadziły jeńców z linii nieprzyjacielskich pod Le Mesnil.

Grupa wojsk Gallwitsza.

Francuzi i Amerykanie zaatakowali wczoraj wygięte pod St. Mihiel okolo wsgórze Combres i

na południe stamtąd oraz pomiędzy Cote Lorraine a Mozela. W oczekiwaniu tego natarcia zostało przewidziane i od kilku dni przygotowane opuszczenie wygięcia, wystawionego z dwóch stron na otoczenie.

Nie prowadziliśmy wobec tego go walki aż do decyzji ostatecznej i dokonaliśmy ruchów zamierzonych. Nieprzyjaciel nie mógł ruchom tym przeszkodzić. Francuzi, którzy posunęli się na wyżynach na wschód od Mozy, zostali odparci. Wzgórze Combres, chwilowo utracone, zostało zdobyte z powrotem przez landwerę. Na południe stamtąd pułki anstrjacko-węgierskie, potężnie broniąc się, łącznie z wojskami, walczącymi pomiędzy Mozą a Mozela zabezpieczyły odejście dywizji, stojących pod St. Mihiel.

Pomiędzy Cote Lorraine a Mozela natarciem nieprzyjacielskie na Thiaucourt zyskało na terenie. Na południo-zachód od Thiaucourt i na zachód od Mozeli nieprzyjaciela odparliśmy.

Wciągu nocy opuszczenie wygięcia zostało zakończone bez przeszkód ze strony nieprzyjaciela. Stoimy na świeżo przygotowanych pozycjach.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Komunikat wieczorny.

BERLIN (13 b. m. Urzędowanie).—

Na frontach bojowych dzień minął spokojnie. Również i pomiędzy Mozą a Mozela nieprzyjaciel ataków swych dotychczas nie wznowił.

WARSZAWA (11 bm. WTB.)— Minister rolnictwa, Dzierżbicki, złożył swą dymisję. Jako jego następcą wymieniany jest członek klubu konstytucyjno - monarchistycznego, Józef Twardowski.

Według «Kurjera Warszawskiego» w Radzie Regencyjnej rozważane są obecnie sprawy austro-polskiego i niemiecko-polskiego rozwiązania.

DESSAU (13 bm. Tel. pryw.) — Edward ks. Anhaltu zmarł dzisiejsz o g. 5 i pół rano w szpitalu w Berchtesgaden w wieku lat 57.

Rzeź i pożar w Petersburgu.

WASZYNGTON (11 b. m. Renter) Poselstwo amerykańskie w Chrystjanji telegrafuje o otrzymaniu wiadomości, że Petersburg w 12-tu rozmaitych punktach płonie, a na ulicach powszechna rzeź.

KIJÓW 13 b. m. (W. T. B.). — Według «Kij. Myśl.» w Woroneżu miała miejsce eksplozja, przy której nległo zniszczeniu 6 pociągów kolejowych oraz budynki przyległe do stacji. Straty wynoszą 30 milj. rubli. Zliczono 350 zabitych. Dokonano przeszło 1500 aresztów.

PETERSBURG (10 bm. WTB.) — Według komunikatów rządu sowieców. Rosjanie postępują naprzód na południe od Samary, natomiast na północy, w kierunku Permu, Birska i Bugulmy cofają się przed Czechosłowakami.

W Wolsku, gubern. Saratowskiej białogwardziści zajęli czerwonym tyły i maszerują na Atkarsk.

TOKJO (4 bm. Renter).— Ministerjum wojny komunikuje: 2 września nasza armja doszła do Bolszałowa. 31 sierpnia — do Bikina. 1 września nasze arjergardy weszły do Imanu. Most kolejowy pomiędzy Imanem a Bikinem a jest w całości.

HELSINGFORS (12 bm. WTB.)— Ambasador niemiecki z poleceń swego rządu złożył rządowi Finlandji oświadczenie, że wojska niemieckie, nie chcąc poddawać Finlandji i Szwecji powikłaniom wojennym, nie wejdą

do Karelii wschodniej, jeżeli Anglja i inne mocarstwa koalicyjne opuszczą Karelję, wybrzeże Murmanu i złożą zobowiązanie cofnąć swe wojsko z Karelii i wybrzeża Murman w terminie, który mu się ściślej oznaczyć.

WASZYNGTON (12 bm. Renter) Urzędownie donoszą o wyładowaniu wojsk amerykańskich w Archangielsku. Liczba ich nie jest jeszcze wiadoma.

Nowe zamachy w przygotowaniu.

Z Wiednia donoszą: Przybyły samolotem z Kijowa redaktor «Myśli Kijowskiej», Marauz, udzielił tutejszej prasie informacji w sprawie Dory Kaplan, która jest histeryczką, nlegającą bez oporu każdemu impulsowi. Marauz uważa, że zamach na Lenina jest zapowiedzią dalszych zamachów. Stanowisko bolszewików jest silnie zachwiane, ponieważ optyczcja socjalnych rewolucjonistów zyskuje coraz więcej popleczników.

Ucieczka z Rosji.

W ub. środę przybyli z Moskwy do Haparandy japoński attaché, japoński konsul generalny oraz siedmiu innych urzędników konsulatu japońskiego w Moskwie, celem powrotu przez Anglję do Japonji. Onegdaj przybyło do Haparandy 300 Amerykanów i Włochów, pomiędzy nimi personel ambasad amerykańskiej i włoskiej w Rosji oraz wszyscy urzędnicy banku amerykańskiego w Moskwie.

KRONIKA.

GALENDARZ.

Dziś: Podwyższenie św. Krzyża.
Jutro: Nikodema.
Pojutrze: Korneliusza.
Wschód słońca—o g. 5 m. 31
Zachód słońca—o g. 6 m. 20

Z WILNA.

— **Ze szkół.** Zapisy dzieci do szkółki wzorowej przy seminarjum naucz., Uniwersytecka 7, przyjmują się codziennie między 10—12 godz.

— **Cukier na karty** za sierpień b. r. będzie wydawany w sklepach miejskich i kooperatywach tylko do 15 września; kto więc cukru do tego dnia nie weźmie z odpowiedniego sklepu, ten traci prawo na cukier za sierpień. Norma cukru jest 200 gr. (około 1/2 funta ros.) na osobę.

— **Zabawa w ogrodzie Botanicznym**, która odbyć się ma w niedzielę na rzecz biednej dziatwy, zapowiada się bardzo pomyślnie. Do koszu szczęścia i na lotto ofiarowano mnóstwo pięknych i praktycznych fantów. O ile dopisze pogoda, na zabawie zbierze się całe Wilno, by skromnym datkiem ulżyć niedoli bliźniego, a jednocześnie mile spędzić kilka godzin wśród licznych atrakcji i niespodzianek, które przygotowuje komitet, nie szczędząc trudów i zabiegów.

— **Z „Lutni“** (Teatr Polski). W protokole sądu konkursowego, który przyznał sztuce B. Hertzta pt. «Dr. Zygmunt Łomski» drugą nagrodę na konkursie, ogłoszonym przez warszawskie Tow. Artystyczne, powiedziano: «Żywość, sprawność i lakoniczność akcji, zwięzłość i barwność dialogu, znajomość dynamiki scenicznej, mechanizmu teatralnego, korzy-

stnie wyróżniają ten utwór, czynią go zdającym do życia scenicznego».

Z opinią tą zgodziła się jednogłośnie i cała krytyka warszawska, przyznając zgodnie sztuce Hertzta, że jest to sztuka interesująca ze względu na myśl przewodnią, ujęcie akcji i doskonałą galerią typów.

Reżyseruje «Dr. Zygmunta Łomskiego» Wł. Renard.

Bilety na obydwa przedstawienia (w sobotę i niedzielę) tej sztuki sprzedaje kasa teatru od g. 5—8 w.

— **Polski teatr ludowy.** Jutro, w niedzielę, 15 bm. w gmachu po cyrkowym odbędą się dwa przedstawienia ludowe. Powtórzonym zostanie program widowiska czwartkowego. W dziale koncertowym wystąpi doskonały skrzypek-solista p. Zawadzki, nadto usłyszymy wyjątek z «Pana Tadeusza»—Koncert nad koncertami w interpretacji p. Kieszczyń-

skiego. Szereg piosenek swojskich odśpiewa p. Mizik.

Część drugą widowiska wypełni sztuka z życia rzemieślniczego «Dzieciść tysięcy marek» P. Kołodzieja, z muzyką Wrońskiego, ze śpiewami i tańcami. W wykonaniu całego zespołu. W akcie drugim odtąńczona zostanie polka w układzie J. Ciesielskiego. Reżyseruje W. Kieszczyński.

W przerwach przegrwać będzie orkiestra wychowawców szkoły S-to Jańskiej.

Bilety nabywać można w jadalni Tow. Rzemieślniczego (I Portowa 4), a w dniu przedstawień od godz. 10 rano w kasie teatru ludowego.

Początek widowisk o g. 6 i 8 w. W przygotowaniu komedia Wdowizwskiego «Takich więcej».

— **Osobiste.** Marja Gintowt (Nowogrodzka ul.) lub ktokolwiek z jej rodziny albo znajomych proszony jest o przybycie do świętojańskiej parafialnej kancelarii.

Dom Handlowy B-CIA GOŁĘBIEWSKY Wina Węgierskie, Reńskie, Maderę i Portwejn
ul. Trocka 3. Cukier, Herbatę, Kawę i inne towary.
Otwarty codziennie od g. 8 r. do 8 w., a w niedzielę i święta z dniem 1 września od g. 8—9 r. i l 6 w.

KINEMATOGRAF Helios
Woj. Wileńskiej i S-to Jurskiej.

Zajęcie wyspy Ozylii, bardzo ciekawe zdjęcia z natury.
Pływający wulkan,
dramat w 3 ch częściach z udziałem znanych Wilna Elzy Freilich i Waldemara Harrisona. Obrazy z udziałem tych artystów stanowią obecnie rzadką i niezwykłą atrakcją i dlatego są najczęściej pożądane.
Dziurawa pończocha, komedia w 2-ch aktach.
Początek w soboty i święta o g. 1-ej, w dni powszednie o g. 4-ej pp. Koniec przedstawienia o g. 11-ej w. Karty wolnego wstępu są nieważne. Zastrzega się prawo zmiany programu.

KINEMATOGRAF MINIATURA
S-to Jerska 7.

Tylko 3 dni: 13, 14 i 16 września. Nowość sezonu! Pierwszy raz w Wilnie!
„Ci, którzy nie powinni umrzeć“,
wspaniały, sensacyjny dramat w 6 aktach z Ewą Speyer w roli głównej.
„Proszę wystrzegać się złodziei“,
komedia w 2-ch aktach.

KINEMATOGRAF R. Sztremer
Wielka 74.

Tylko w ciągu 4 dni: 12, 13, 14 i 16 września (w niedzielę, 15 bm., teatr zamknięty). Napisy polskie.
Ulubienica publiczności wileńskiej, nieporównana tragiczka, ciesząca się sławą wszechświatową, **Marja Carmi**, wystąpi po raz pierwszy u nas w tajemniczej tragedji kryminalistycznej, wziętej z życia
Tajemniczy wróg czyli Hrabina i apasze,
dramat w 7 częściach, nieporównany pod względem treści i gry.
Ponad program wesola komedia z udziałem znakomitego komika z Kopenhagi Korotyższkina **Knopke w rezerwie**, komedia w 2-ch częściach. Śmiech bez przerwy.

KINEMATOGRAF LUX
S-to Jerska Nr. 11.
Właściciel J. Krubicz.

Tylko dn. 13, 14 i 16 września. Niezwykle interesujący program.
„Żywy trup“,
wielka tragedia z życia w 6-ciu wielkich częściach. W głównej roli Marja Oskar.
„Kto jest ten pan?“
komiczne.

Apteka w Aleksocie Pawła Mikulicza
po odnowieniu otwarta została dn. 2 września r. b. 1539

Potrzebni czeladzie stolarscy. Do-wiedzieć się: Zawalna 14, sklep kol. Sawlewicz. 1541

Zaraz potrzebny **elektro-monter**, dobrze znający swój fach; pożądana znajomość litewskiego języka. Teatralna 5—3, od g. 10—12 i od 6—7 w. Inż. Stronoga. 1549

Sprzedam zaraz i tanio rozmaite meble, naczynia stołowe i kuchenne. Garbarska № 5—19, od g. 10—2 pp., Szmidt. 1545

Pies podwórzowy roczny, bardzo czujny i zły—jest do sprzedania w folwarku Rnkoinie, Oszmiański trakt, Grygiel. 1552

Króliki belgijskie do sprzedania. Tombakowa 16—2, od g. 10—4, Tomulewicz. 1542

Poszukuję nauczycielki na wieś do dwóch dziewczynek, do przygotowania do 2-iej klasy. Obowiązkowo francuski, niemiecki i muzyka. Zgłaszać się: Trocka 11—14, Puciano, od g. 3—5 pp. 1537

SZWACZKA z długoletnią praktyką w Rydze i Petersburgu poszukuje roboty w domach. Ul. Arsenalska (Antokołska) 6—10, od g. 10—1 pp., Żylewicz.

Podleśny z wieloletnią praktyką poszukuje posady. Kreśls Olita, Dowgirdele, J. Ratajski. 1297

Zdolny kowal poszukuje posady w dużym młaztku. Zna dokładnie ślusarstwo, maszynierje i wszelkie wodociągowe roboty. Adres: Wilno, ul. Nieświeska 11—13, A. Ptaszyński. 1395

Do wynajęcia mieszkania z 3-ch pokoi i kuchni. Odpowiednie na **biuro** lub zakład handlowy. Światło gazowe. Zamkowa 20-a, róg S-to Michalskiego zanika, nad sklepem A. Januszewicza. 1498

Do wynajęcia jeden lub dwa pokoje z elektrycznością i osobnym wejściem. Kalwaryjska 9—14, Leszczyński. 1516

Do wynajęcia jeden lub dwa pokoje ze światłem i osobnym wejściem. S-to Jakóbska 16—17, Dubowik. 1517

Poszukuję wspólnika bez rodziny z kapitałem 1000 rb. dla utworzenia b. korzystnego interesu. Adres: S-to Jańska 29—10, od g. 12—4-ej, Medeksza. rk

TEATR POLSKI pod kierown. T-wa Artyst. „LUTNIA“, S-to Jerska Nr. 8.
Dziś, w sobotę, 14 września 1918 r.
Doktor Zygmunt Łomski
sztuka sceniczna w 3-ch odsłonach Benedykta Hertzta.
Początek o g. 8 w. Kasa czynna jest dziś od g. 12 w pol.

ROK CAŁY! można nosić jedne i te same podszwy skórzane, jeżeli ich dokładnie zakonserwować płynem „Rekord“.
J. Mazurkiewicz, Dominikańska № 11.

Lekarz-dentysta J. Tomkiewiczówna-Damionajtisowa
powróciła do m. Kowna i przyjmuje pacjentów.
Mickiewicz str. Nr. 14. 1465

Magazyn ubrań męskich
F. Popławskiego, Wielka 27, 1550
poleca ubrania gotowe i na obstalunek. Wykonanie staranne.

Doktor medycyny B. SZYRWINDT
choroby skórno, weneryczne i syphilis (606—914).
Przyjmuje od g. 10—1 i od 4—7. Wielka 39. 1435

KUPUJE wszelkiego rodzaju sprzęty domowe, łożka, krzeselka, szafy, naczynia i wszelkie drobiazgi. Futra, ubrania, bieliznę, biżuterje, kwilły lombardowe. 1502
Przychodzę do domu.

Woźnicki, Bernardyński zauł. 19—19, za mostem.

Dwa pianina zagraniczne, fortepjan warszaw., i melodikon amerykań. fab. sprzedam, a także kupuję i oddaję do wynajęcia. 1400
Bujwid.

Młoda osoba, z gimnaz. wykształ., posiadająca francuski i niemiecki język praktycznie i teoretycznie, początki muzyki i gimnazysta 8 kl., z nagrodą—dobrą matematyką, łaciną i nowymi językami teoretycznie, poszukują kondycji na wieś. Kowno, Kaiser-Wilhelm str. 48, Nehrebecki. 1543

Sprzedam 1551
całe urządzenie magazynu kolonialnego, Antokołska 14, Alksnienis.

Chcę kupić
fortepjan, pianino, kasę ogniową, przewody elektryczne i armaturę. Wileńska 16—2, Szwedanc. 1505

Pianino, nowe, pierwszorzędnej zagranicznej fabryki, do sprzedania; maszyna do pisania z łacińsk. alfab. Wileńska 16—2, od g. 12—2, Szwedanc. 1553